

Искове за издръжка - Италия

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [it](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи. Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какво означават на практика понятията „издръжка” и “задължение за издръжка”? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?
- 2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?
- 3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?
- 4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?
- 5 Ако възнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?
- 6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?
- 7 Трябва ли да заплащам такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?
- 8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледно при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?
- 9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?
- 10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?
- 11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.
- 12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събера издръжката?
- 13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?
- 14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:
  - 14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?
  - 14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?
- 15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:
  - 15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?
  - 15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?
- 16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

- 17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кои са съответните разпоредби от международното частно право?
- 18 Кои са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?
- 19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

1 Какво означават на практика понятията „издръжка“ и „задължение за издръжка“? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?

В италианската правна система има различни наименования, условия и размери за семейната помощ, които зависят от отношенията между длъжника и бенефициера.

„Задължението за издръжка“ (*Obbligazione alimentare*) представлява предоставянето на материална помощ на лице, което не е в състояние да се издържа самостоятелно. То се налага на някои посочени в закона лица в рамките на задълженията за семейна солидарност.

Правилата за този вид издръжка са установени в членове 433 и сл. от Гражданския кодекс. Такава издръжка трябва да се плаща, когато:

- съществува специално правоотношение между длъжника на издръжката и бенефициера,
- бенефициерът, който не е в състояние да се издържа самостоятелно, е в нужда.

Лицата, които са длъжни да осигуряват издръжка, се подреждат по ред както следва:

- съпруг,
- деца,
- родители или, ако няма такива, възходящи роднини по права линия,
- зетъве и снахи,
- свекъри/тъстове и свекърви/тъщи,
- братя и сестри.

Задължен да предоставя издръжка е най-близкият роднина според горепосочения ред. Ако има повече от едно лице от един и същи ред, отговорността се поделва между тях в съответствие с финансовото им състояние.

Дължимата сума е пропорционална на нуждата на лицето, което иска издръжката, и финансовото състояние на лицето, което трябва да я плаща. Този вид издръжка обаче не трябва да надвишава размера, който е необходим за покриване на основните нужди за съществуване на нуждаещото се лице, като се има предвид все пак неговото социално положение.

„Assegno di mantenimento“ (вид компенсаторно плащане) представлява предоставянето на финансова помощ от единия съпруг на другия в случай на раздяла или развод, която е предназначена да гарантира, че лицето, което я получава, ще запази стандарта на живот, който е имало по време на брака. „Assegno di mantenimento“ не зависи от това дали бенефициерът е в нужда и може да се иска, дори ако бенефициерът работи. Бенефициерът може да се откаже от този вид издръжка и тя може да бъде заменена с еднократно плащане.

Тъй като с този вид издръжка се цели да се гарантира, че съпругът ще запази сходен стандарт на живот с този, който е имал преди раздялата, обикновено тя е в по-висок размер от „assegno alimentare“. „Assegno di mantenimento“ обаче не се плаща на съпруга, който се счита за виновен за раздялата.

Понятието „assegno di mantenimento“ включва също така финансовото подпомагане, което родителите трябва да предоставят при раздяла или развод на своите деца.

Децата имат право на издръжка от своите родители пропорционално на съответните им средства и в зависимост от способността им да работят професионално или вкъщи. В случай на раздяла или развод съдът разпорежда плащане на редовна издръжка и определя размера ѝ в съответствие с нуждите на детето, стандарта на живот, който то е имало, докато е живееело с двамата си родители, продължителността на прекараното време с всеки родител, финансовите средства на двамата родители и финансовата стойност на домашните задължения и задълженията за полагане на грижи, които е изпълнявал всеки родител.

2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?

До навършването на пълнолетие децата имат право на издръжка от своите родители, която е пропорционална на съответните им средства и е в зависимост от способността им да работят професионално или вкъщи. В случай на раздяла или развод, съдът определя редовната издръжка, която трябва да се плаща (вж. предходния раздел).

Ако детето навърши пълнолетие, но все още не е независимо от финансова гледна точка, съдията може да осъди единия или двамата родители да плащат редовна издръжка, обикновено направо на детето. След като навършилото пълнолетие дете стане независимо от финансова гледна точка, но отново изпадне във финансово затруднение, родителите са задължени да предоставят само „*obbligazione alimentare*“.

Ако пълнолетно дете има сериозно увреждане, се прилагат правилата за ненавършили пълнолетие деца.

3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?

За да получи издръжка („*alimenti*“), лицето трябва да подаде молба (*atto di citazione*) до съда по местожителството си, като приложи всички документни доказателства за своите потребности.

След като производството започне, от съда може да бъде поискано да определи временна издръжка преди произнасянето на окончателното решение.

Издръжка за деца или съпруг може да се иска в рамките на отделно производство или като част от производството за раздяла или развод. Издръжката може така също да бъде определена от съда на първото съдебно заседание по делото.

4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?

5 Ако възнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?

В съответствие с Регламент (ЕО) № 4/2009 компетентен по въпроси, свързани със задължения за издръжка в държавите членки, е:

а) съдът по обичайното местожителство на ответника; или

б) съдът по обичайното местожителство на вискателя; или

в) съдът, който, според своето национално право, е компетентен да разглежда дела, касаещи гражданското състояние на дадено лице, ако искът за издръжка е съединен с въпросното дело, освен ако тази компетентност се базира единствено на гражданството на едната от страните; или

г) съдът, който според своето национално право е компетентен да разглежда производства, касаещи родителската отговорност, ако искът за издръжка е съединен към въпросното дело, освен ако тази компетентност се базира единствено на гражданството на едната от страните.

6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?

Искът за определяне на издръжка трябва да бъде подаден чрез адвокат, който представлява страната в съда.

Няма нужда от съдействието на адвокат, ако решението за издръжка е включено в споразумение между двамата съпрузи, които се разделят. В такъв случай споразумението се представя на съда, който го проверява и одобрява.

7 Трябва ли да заплатя такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?

Лице, което завежда дело в граждански съд, трябва да заплати регистрационна такса, наречена „единна вноски за вписване в регистъра“ (*contributo unificato di iscrizione a ruolo*). Тази такса варира според вида и размера на цената на иска. За постановените от съда решения или съдебни разпоредения също се дължи регистрационна такса.

Нито една от тези регистрационни такси обаче не се дължи по дела за издръжка за деца.

Страните трябва да платят възнаграждението на адвокатите, които ги представляват в съда.

Лицата, които не разполагат с достатъчно средства, могат да поискат назначаването на адвокат, който да им помага безплатно, като разходите се покриват от държавата (правна помощ).

За да отговори на условията за получаване на правна помощ, молителят трябва да има облагаем годишен доход в размер до 10 766,33 EUR. Ако лицето живее със своя съпруг или други членове на семейството, общият годишен доход се изчислява като се съберат доходите на всички членове на семейството, в това число и молителя. В този случай, за да може да бъде получена правна помощ, максималният доход се увеличава с 1 032,91 EUR за всеки член на семейството, с когото заявителят живее.

Молбите за правна помощ се подават до Адвокатската колегия (*Consiglio dell'Ordine degli Avvocati*) по местонахождението на компетентния съд по делото. Те се подават чрез формулярите, които са на разположение в канцеларията на Адвокатската колегия и на нейния уебсайт. Към формулярите трябва да бъдат приложени посочените в тях документи.

В молбата трябва да бъдат посочени мотивите и правното основание за искането, като се прилагат и документи доказателства. Адвокатската колегия не предоставя правна помощ, ако предявените пред съда или бъдещите искове са очевидно неоснователни.

Ако Адвокатската колегия удовлетвори молбата, заинтересованото лице може да посочи адвокат, избран от списък с упълномощени адвокати за предоставяне на правна помощ. Някои адвокатски колегии самостоятелно избират адвокат, който да поеме случая.

Молба за правна помощ може да бъде подадена на всеки етап и на всяка инстанция в хода на производството и важи за всички следващи инстанции, при условие че лицето все още не разполага с достатъчно средства.

Ако молбата за правна помощ бъде отхвърлена, въпросното лице може да я подаде отново до съда, който е компетентен да разгледа делото.

8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледно при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?

Съдебното решение, с което се определя размерът на дължимата издръжка и се разпореджда плащането ѝ, представлява осъдителен акт и се счита за изпълнително основание.

Съдебното решение, с което се установява правото на издръжка, налага на лицето, дължащо издръжката, задължение да заплаща на бенефициера средствата, необходими за покриване на основните нужди за неговото съществуване (разходи за храна, подслон и облекло и разходите за минималните стоки и услуги, които са необходими, за да се води достоен живот). Когато решава какъв да бъде размерът на плащаната издръжка, съдът трябва да вземе предвид също така финансовото състояние на лицето, дължащо издръжката.

В съдебното решение, с което се определя размерът на издръжката, която трябва да се плаща на разделен съпруг, трябва да се вземе предвид също така неговия или нейния стандарт на живот по време на брака.

В съдебното решение, с което се определя размерът на издръжката, която трябва да се плаща на ненавършили пълнолетие деца или на деца, които са навършили пълнолетие, но не са финансово независими, трябва да се вземат предвид техните нужди от образование.

Издръжката автоматично се коригира в съответствие с индексите на ISTAT (*Италианския национален институт за статистика*) или по определени други параметри, уговорени между страните или посочени в съдебното решение.

Впоследствие размерът на дължимата издръжка може да бъде променен по искане на бенефициера или на длъжника, отправено до компетентния съд, който обикновено е съдът, постановил първоначалното решение.

9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?

Съдът определя условията за плащане на издръжката.

По дела за законна раздяла съдът може да разпорежи на трети лица, длъжници парични суми на длъжника на издръжката, в това число периодични плащания (например неговият работодател), да прехвърлят част от средствата направо на разделения съпруг.

Издръжката трябва да се плаща на лицето, на което е дължима.

Издръжката за деца, които все още не са навършили пълнолетие, обикновено се плаща на съпруга, който упражнява родителските права върху тях.

Издръжката, присъдена от съда на деца, които са навършили пълнолетие, но все още не са независими от финансова гледна точка, се плаща направо на тези деца.

10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?

Ако длъжникът на издръжката не я плаща доброволно, бенефициерът разполага с обичайните средства за принудително изпълнение на финансови задължения.

11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.

Правото на издръжка само по себе си не е обвързано с давностен срок. Всички отделни вноски, станали изискуеми, но които не са платени, са обвързани с петгодишен давностен срок (член 2948, алинея 2 от Гражданския кодекс). Освен това давностният срок не тече между съпрузи, както и между лицето, упражняващо родителска отговорност и лицата, които получават издръжка.

12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събера издръжката?

В Италия няма организация или орган, който може да помогне на лицата, имащи право на издръжка, за събиране на вземанията по нея. Лицето, имащо право на издръжка, трябва да предяви иск пред компетентния съд с помощта на адвокат, било самостоятелно, ако е навършило пълнолетие, или чрез своя законен представител, ако е под 18 години.

13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?

Не.

14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:

14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?

Лице, имащо право на издръжка от лице, което живее в друга държава, може да получи помощ от италианския централен орган. То трябва да подаде, с негова помощ и чрез централния орган в държавата членка по обичайното местожителство на длъжника, молба за признаване и за издаване на декларация за изпълняемост и за принудително изпълнение на решението за признаване на правото на издръжка, като се прилага системата за сътрудничество, предвидена в глава VII от Регламент (ЕО) № 4/2009.

Отдел „Младежко правосъдие“ на Министерство на правосъдието (*Ministero della Giustizia — Dipartimento per la Giustizia Minorile*) е централният орган за Италия, който е определен в изпълнение на член 49 от Регламент (ЕО) № 4/2009 за събирането на вземанията за издръжка по трансгранични спорове в европейското съдебно пространство.

14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?

Контакт с италианския централен орган може да бъде осъществен на следните адреси:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile
Via Damiano Chiesa 23
00136 Rome

Тел. +39 668188325

Факс +39 668808085

Ел. поща: [✉ acitalia0409.dgm@giustizia.it](mailto:acitalia0409.dgm@giustizia.it)

15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:

15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?

Ако лицето, което има право на издръжка, живее в чужбина и желае изпълнение в Италия на решението, с което се признава правото му на издръжка, то може да поиска помощ от централния орган на държавата членка, в която живее, и чрез този орган да подаде молба по член 56 от Регламент (ЕО) № 4/2009, като се използва системата за сътрудничество, предвидена в глава VII от регламента.

Следователно молбата не може да бъде изпратена направо на италианския централен орган или на други органи или частни организации в Италия.

15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?

16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

Да.

17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кои са съответните разпоредби от международното частно право?

18 Кои са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?

Що се отнася до достъпа до правосъдие при трансгранични дела, пряко се прилага схемата, предвидена в глава V от Регламент (ЕО) № 4/2009.

Накратко, това означава, че за молби за издръжка, подадени чрез системата, описана в глава VII, и произтичащи от родствени връзки, се използва следната процедура:

- за дела за признаване или за признаване и издаване на декларация за изпълняемост на решение и за изпълнение на решение, постановено в държавата членка или вече признато, ако бенефициерът е лице под 21-годишна възраст, правна помощ се предоставя автоматично, независимо от дохода и основателността на молбата, както се изисква по общите правила (вж. точка 7);
- за други видове дела (молби за постановяване или промяна на решение), ако молбата се отнася до лице под 21-годишна възраст, за предоставянето на правна помощ се изисква оценка дали молбата е основателна, но без проучване на доходите на лицето;
- ако молителят е над 21-годишна възраст, той или тя може да получи правна помощ според италианското право, ако отговаря на обичайните условия за доход и основателност на молбата (вж. точка 7);

За молби за издръжка, които не произтичат от родствена връзка (т.е. за молби, подадени от съпруг или друго лице, което е свързано или има връзка по сватовство с вискателя), правна помощ се предоставя в съответствие с италианското право, ако са изпълнени обичайните условия за доход и основателност на молбата (вж. точка 7).

Във всички случаи важи критерият за непрекъснатост: молител, който е ползвал пълна или частична правна помощ в държавата членка на произход, има право на правна помощ за дела, заведени пред съдилищата в Италия за признаване, обявяване на изпълняемост или принудително изпълнение на решението.

Ако са изпълнени горепосочените условия, италианският централен орган изпраща молбата за правна помощ до съответната адвокатска колегия заедно с всички необходими документи, които са представени от молителя.

Адвокатската колегия преценява дали следва да бъде предоставена правна помощ в съответствие с обяснените по-горе критерии.

19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

Италианският централен орган използва следните методи за обработка на искания за сътрудничество, изпратени в приложение на глава VII:

- органът насърчава приятелското уреждане на въпроса като приканва длъжниците да изпълнят доброволно задължението за издръжка;

- приканва длъжниците да се свържат с централния орган, за договаряне на процедурите за уреждане на случая;
- установява местонахождението на длъжника като използва базата данни на Националния регистър на италианските общини (*Indice nazionale dei comuni italiani*) и на Управлението на затворите (*Amministrazione penitenziaria*) или се свързва със службите на местните регистри на населението;
- събира информация за доходите и активите на длъжника с помощта на данъчната полиция (*polizia tributaria*);
- съдейства за получаването на документните доказателства, предвидени в член 51, алинея 2, буква ж) от Регламента за задълженията за издръжка, в сътрудничество със съдебните органи,
- съдейства за предоставянето на правна помощ, както е обяснено в точки 7 и 18 по-горе.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 22/01/2018